

D ů v o d y:

Jde jen o to, zda dlužníkův dům, který jest předmětem dražby, jest považovati za nemovitou věc, sloužící přímo k ukojení přiměřených nutných potřeb nezaměstnaného dlužníka a osob, které proti němu mají zákonný nárok na výživu, jak to předpokládá ustanovení § 1 vlád. nař. čís. 77/36 Sb. z. a n., aby mohl býti povolen odklad dražby tohoto předmětu exekucí dotčeného na dobu po 30. červnu 1938. Bylo-li exekucním soudem zjištěno, že dlužník v draženém domě nebydlí, nýbrž že má dům pronajatý dvěma nájemníkům, neslouží tato nemovitá věc, která jest předmětem dražby, k přímému ukojování přiměřených nutných potřeb dlužníkůvých. To, že snad nájemné z tohoto domu jest jediným příjmem dlužníkovým, z něhož hradí nutná vydání, nerozhoduje, poněvadž k ukojení nutných potřeb neslouží tu přímo nemovitost sama, nýbrž jen výtěžek ze smlouvy nájemní. Není tu tedy předpokladu ve smyslu § 1 cit. vlád. nař. pro povolení odkladu dražby na dobu po 30. červnu 1938.

Čís. 15377.

Vydržení služebnosti má obsahově stejné předpoklady jak ve sporu o žalobě zápůrčí, tak i ve sporu o žalobě na ochranu služebnosti (konfesorní žalobě).

Výsledků průvodních jednoho z těchto sporů lze použiti ve sporu druhém.

Žalobní prosba v žalobě konfesorní může zníti též jen na svolení žalovaných k vkladu služebnosti do pozemkové knihy.

(Rozh. ze dne 9. září 1936, Rv II 1224/34.)

Srov. Sb. n. s. čís. 9820, 11630.

Žalobci tvrdíce, že vydrželi na pozemku žalovaných služebnost pěší stezky — což žalovaní popírají —, domáhají se žalobou výroku, by žalovaní byli uznáni povinnými svoliti ke knihovnímu vkladu této služebnosti na jejich pozemcích. Nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c i s o u d z těchto důvodů: Ve sporu žalobců Karla a Rosalie B-ových (nyní žalovaných) proti Adamu a Anně S-ovým (nyní žalobců), v němž se žalobci domáhali výroku, že žalovaným ani osobně, ani jako majitelům reality nepřisluší služebnost průchodu po pozemkové parcele patřící žalobcům a že žalovaní jsou povinni upustiti od dalšího průchodu po zmíněné parcele, byla žaloba pravoplatně zamítnuta a bylo vyřčeno, že nárok žalobců není po právu. Třebaže v tomto sporu byla žaloba zamítnuta proto, že soud vzal za prokázáno, že žalovaní vydrželi právo chůze po sporné parcele, nemohou žalovaní Adam a Anna S-ovi na základě tohoto rozsudku domáhati se vkladu práva služebnosti vydrženého do pozemkové knihy, poněvadž takové zjištění v důvodech rozhodovacích netvoří právo mezi stranami. Žalovaní Adam a Anna S-ovi museli se proto domáhati zvláštní žalobou

a museli v tomto sporu dokázat, že služebnost chůze po sporné parcele vydrželi. Jako důkaz o tom nabídli žalobci jednak svědky, jednak listiny, t. j. spisy okresního soudu v J., kde titíž svědci byli slyšeni o téže okolnosti. Prvý soud upustil od opakování důkazu výsledkem svědků a připustil jen důkaz zmíněnými spornými spisy. Spisy ty byly prvním soudem přečteny a na základě výpovědí tam slyšených svědků bylo prokázáno, že žalobci a jejich předchůdci po sporné parcele chodili více než 30 let. Ačkoliv první soud v napadeném rozsudku neuvádí přesně jména svědků, jejichž výpověď jej přesvědčila o tom, že žalobci a jejich předchůdci chodili po služební parcele více než 30 let, jest přes to míti za to, že se tak stalo na základě výpovědí svědků shora uvedených, ježto tentýž soudce na základě výpovědi těchže svědků v předchozím sporu slyšených dospěl k názoru, že žalobci právo služebnosti chůze vydrželi. Důkaz výsledkem stran byl zbytečný, dokonce nepřipustný, stačily-li jiné důkazy k vysvětlení sporné látky (§ 371 c. ř. s.). Výtku, že první soud opominul pojmouti do protokolu námitku žalovaných, že žalobcům přísluší chodník veřejný, knihovně zajištěný a mnohem vhodnější a pro žalobce přístupnější, vedoucí ve vzdálenosti asi 100 m od sporného chodníku pro panující pozemkovou parcelu, kterým mají bližší spojení se svým domem a městem, že sporného chodníku vůbec nepotřebují a spor vůbec se žalovaným vedli ze msty, je bezvýznamná, ježto i kdyby to tvrzení bylo pravdivé, nebylo tím nijak dotčeno právo žalobců na chůzi po sporné parcele. Nebylo zapotřebí vésti důkaz svědky shora uvedenými proto, že žalovaní v první stoličce jen namítli, že žalobci nemusí míti chodník vložený do pozemkové knihy a mohou i bez vložení do pozemkové knihy používat chodníku, že žalovaní nežádali před tím, aby chodník byl vložen do pozemkové knihy jako služebnost a nechtěli toho. Tím žalovaní nepřímo připustili, že žalobcům právo chůze po sporné parcele přísluší. Poněvadž ten, kdo vydržel právo nebo věc, může proti dosavadnímu vlastníkovu žádati u soudu přiznání vlastnictví a přiznané právo, pokud je předmětem veřejných knih, dáti do nich zapsati (§ 1498 obč. zák.), nepochybil první soud po stránce právní, vyhověl-li žalobě.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Vydržení služebnosti, namítané s úspěchem ve sporu negatorním, neb uplatňované se zdarem v žalobě konfesorní, předpokládá co do svého obsahu stejné náležitosti (§§ 523, 1460, 1477 obč. zák.) a tedy i stejná skutková zjištění. Nebylo proto též závadou, jestliže nižší soudy v rozsuzované žalobě konfesorní došly k závěru o vydržení služebnosti žalobci na základě svědeckých výpovědí sepsaných v předcházejícím sporu negatorním u okresního soudu v J. mezi týmiž stranami vedeném, jen když byl důkaz spisem tím též nabídnut, neboť protokol o výsledku svědka jest veřejnou listinou tvořící plný důkaz, že svědek skutečně vypověděl, co v protokole je osvědčeno (§ 292 c. ř. s.) (rozh.

čís. 11486 Sb. n. s.). Jestliže tedy nižší soudy samostatně na základě listinného důkazu spornými spisy okresního soudu v J. zjistily, že žalobci vydrželi služebnost chůze přes pozemkovou parcelu tam přesně označenou dle § 1477 obč. zák., právem se žalobci domáhají podle § 1498 obč. zák. vkladu této služebnosti na uvedeném služebním pozemku žalovaných. Pokud jde o žalobní žádání, stačilo by ovšem k dosažení účelu žaloby, kdyby se žalobci domáhali toliko zjištění, že služebnost jimi uplatňovaná je vydržena a že žalovaní jsou povinni to uznati, neboť již na základě pravoplatného rozsudku o tom bylo by možno dosíci vkladu této služebnosti (§ 481 obč. zák. a analogie § 436 obč. zák., § 33 d) knih. zák. a § 350, odst. 5 ex. ř.). Nemůže být však úspěchu žaloby na újmu, když se žalobci domáhají na žalovaných nadbytečně doložky vkladné, při čemž ovšem bylo třeba otázku vydržení služebnosti řešiti prejudiciálně, jak je patrné z důvodů napadeného rozsudku.

Čís. 15378.

Intervencia u živnostenských úřadov cieľom zadováženia koncesie, opierajúca sa len o osobnú známosť, prieči sa dobrým mravom a nezakladá nárok ani na náhradu hotových výdavkov tým vzniklých.*)

(Rozh. z 9. septembra 1936, Rv IV 173/36.)

Podľa prednesu žaloby I. žalovaná verejná obchodná spoločnosť vyplnila kryciu zmenku, žalobníkmi jej danú, hoci z právneho pomeru, ktorý bol základom odevzdania tejto krycej zmenky, proti žalobníkom žiadnu pohľadávku nemala; zmenku, vyplnenú neoprávnene na 10.000 Kč, eskontovala I. žalovaná spoločnosť u banky, ktorá ju proti žalobníkom uplatnila a keďže proti tejto, ako dobromyseľnej nabyvateľke, žalobníci nemohli svoje námietky uplatniť, boli odsúdení na zaplatenie 10.000 Kč s prísl. Žalobou, o ktorú tu ide, domáhali sa žalobníci na I. žalovanej spoločnosti a na II.—VII. žalovaných, jej členoch, aby složili do súdneho depozitu 14.984'90 Kč, ktorou sumou by boli poškodení, keby museli dotyčnú zmenku vyplatiť. Žalovaní bránili sa proti žalobe tým, že boli oprávnení zmenku vyplniť na 10.000 Kč a eskontovať, lebo majú proti žalobníkom rôzne pohľadávky v tejto výške, medzi iným z tohoto dôvodu: Na žiadosť žalobníkov intervenovala I. žalovaná spoločnosť, resp. jej zástupca, u okresného úradu cieľom zadováženia hostinskej koncesie pre žalobníkov a jej zástupca na základe svojej osobnej známosti s dotyčným referentom okresného úradu žalobníkom túto koncesiu aj vymohol. Intervenciou vznikly I. žalovanej spoločnosti hotové výdavky, totiž za dve cesty autom do sídla okresného úradu a iné útraty pobytu tam: 360 + 300 Kč. Žalobníci ostatne výslovne sľúbili, že hotové výdavky intervencie žalovaným zaplatia.

Súd prvej stolice žalobu zamietol. Odvolací súd uznal žalobný nárok len po výšku 1.450'75 Kč a odsúdil žalovaných, aby so-

*) Srov. Úr. sb. čís. 978.